LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA ESTIJOJE

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2026 m. rugpjūčio mėn.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
08-04	Rugpjūčio 31 d. įsigaliojo sandoris, kuriuo „Coop Eesti Keskühistu“ perima visas 13 „Prisma Peremarket“ parduotuvių Estijoje, o iki lapkričio pabaigos jos veiks „Coop“ vardu, dėl to įmonės rinkos dalis Taline išaugs nuo 5 iki 17 proc.	„Coop“ rinkos dalis dėl „Prisma“ įsigijimo smarkiai išaugs, tačiau įmonė nemato galimybių didinti kainas	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
08-02	Į Estiją atvykusių turistų skaičius šiemet augo, tačiau verslininkai skeptiški dėl didesnių kaštų ir mažesnio renginių skaičiaus nei pernai. Turistams Estija patinka dėl gamtos ir prieinamų kainų, bet realūs verslo rezultatai, ypač dėl trumpalaikių kruizo keleivių, tebėra silpnesni nei praėjusiais metais.	Per pirmuosius penkis 2026 m. mėnesius Estijoje padidėjo nakvynių skaičius	
08-05	Liepą Talino oro uostas pasiekė rekordinį mėnesio rezultatą – aptarnavo daugiau nei 384 000 keleivių, tai beveik penktadaliu daugiau nei pernai, o didžiausią augimą lėmė sparčiai plečiama „Wizz Air“ veikla. Populiariausia tiesioginio skrydžio kryptimi tapo Varšuva, „Air Baltic“ išliko didžiausia oro bendrove su 29 proc. rinkos dalimi, o keleivių skaičius augo ir regioniniuose oro uostuose, ypač Kuresarėje dėl naujos sezoninės linijos į Helsinkį.	Tallino oro uostas liepos mėnesį pasiekė naują keleivių rekordą	
08-06	„Air Baltic“ šio rudens–žiemos sezonui stabdo skrydžius iš Talino į Londono Getviką, tačiau bendrovė tvirtina, kad tai įprasta tinklo optimizavimo praktika, ir žada grąžinti Londono liniją kitą vasarą. Nepaisant šių pokyčių, kitos oro bendrovės (pvz., „Eurowings“, „Jet2.com“) žiemai plečia skrydžius į Taliną.	„Air Baltic“ atšaukė žiemos sezono skrydžius iš Talino į Londoną	
Bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) srityse aktuali informacija			
08-12	Nyderlandų debesijos bendrovė „Nebius“ šiemet „Greenergy Data Centers“ duomenų centre paleis 22 megavatų galios AI gamyklą Taline – didžiausią tokio tipo objektą Baltijos šalyse; projekto bendrasavininkas Martin Salo tikisi, kad tai per artimiausius metus pavers Estiją tarptautinio AI infrastruktūros tinklo mazgu. Nors „Nebius“ kilo iš sankcijoms pakliuvusios rusijos bendrovės „Yandex“ 2024 m. pardavus jos rusijos padalinius, bendrovė jau turi tokių klientų kaip „Microsoft“ ir „Meta“ bei plečia panašius projektus Suomijoje, Prancūzijoje ir kitur Europoje.	Estijoje bus įkurta pirmoji Baltijos šalių AI gamykla	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			

08-07	Liepą Estijos elektros kaina (4,4 cnt/kWh) buvo gerokai žemesnė nei Latvijoje ir Lietuvoje (7,5–7,6 cnt/kWh), nes ribotas Estijos–Latvijos jungties pralaidumas neleido pigiai suomiškai elektrai (vidutiniškai tik 1,5 cnt/kWh) nutekėti į pietus, todėl jos poveikis liko sutelktas Estijoje, nors šalis vis dar importavo apie 40 proc. suvartojamos elektros.	Liepos mėnesį pigi Suomijos elektros energija išlaikė žemą kainą ir Estijoje	
08-19	„Elektrilevi“ iki 2035 m. planuoja į elektros tinklus investuoti 1,9 mlrd. eurų (papildomai dar apie 350 mln. eurų tinklo atsparumui krizėms stiprinti), tačiau dabartiniai tinklo mokesčiai visos šios sumos nepadengia, o investicijų poreikį lemia sparčiai augantis elektros suvartojimo prognozuojamas augimas dėl transporto elektrifikavimo, energijos kaupimo sprendimų ir pramonės plėtros.	„Elektrilevi“ per 10 metų nori investuoti į elektros tinklą beveik du milijardus	
Bendra akreditacijos valstybės ekonominė informacija			
08-05	Birželį Estijos pramonės gamybos apimtis sumažėjo 4,6 proc., sulėtėjo ir pardavimo pajamų augimas, kurį, pasak „Swedbank“ vyriausiojo ekonomisto Tõnu Mertsina, riboja geopolitinė įtampa, prekybos apribojimai bei įmonių didinamos atsargos.	T. Mertsina: be gamybos apimčių sumažėjimo, pramonėje sustojo ir pardavimo pajamų augimas	
08-10	Birželį Estijos prekių eksportas ir importas augo po 15 proc., o per pusmetį eksportuota už 10,1 mlrd. ir importuota už 12 mlrd. eurų; daugiausia eksportuota elektros įrangos bei maisto produktų į Suomiją, Latviją ir Lietuvą.	Birželį prekių eksportas ir importas išaugo 15 procentų	
08-13	Birželį į Estijos biudžetą surinkta virš 1,4 mlrd. eurų mokesčių – 22 mln. eurų mažiau nei pernai, daugiausia dėl mažesnių gyventojų pajamų mokesčio ir PVM įplaukų, nors socialinio mokesčio ir juridinių asmenų pelno mokesčio surinkta daugiau. Mokestinė skola birželio pabaigoje siekė 351,3 mln. eurų, o valdžios sektoriaus biudžeto deficitas per pusmetį sudarė 1,8 proc. BVP, kurį, pasak Finansų ministerijos, toliau didins augančios investicijos ir gynybos išlaidos.	Birželį surinkta šiek tiek mažiau mokesčių nei prieš metus	
08-14	Antrąjį ketvirtį Estijos nedarbo lygis siekė 6,6 proc. (šiek tiek mažiau nei pernai), tačiau užimtumas (68,6 proc.) irgi buvo šiek tiek žemesnis, o ekonomistas Mihkel Nestor mano, kad dėl lėto ekonomikos augimo nedarbas ilgesnį laiką išliks apie 6 proc. Įmonės skundžiasi, kad sunkiausia rasti specialistus, dėl kurių vyksta didelė konkurencija tarp darbdavių, o kai kuriuose sektoriuose, pvz., medienos pramonėje, dėl mažų investicijų teko atleisti darbuotojų.	Verslininkų teigimu, dėl specialistų įdarbinimo vyksta intensyvi konkurencija	
08-27	Estijos finansų ministerija prognozuoja, kad šiemet BVP augs 2,5 proc., o kitąmet sulėtės iki 2,3 proc., tačiau valstybės finansams metai bus įtempti – biudžeto deficitas kitąmet pasieks 4,5 proc. BVP dėl augančių gynybos išlaidų ir „Rail Baltica“	Finansų ministerija prognozuoja įtemptą padėtį valstybės finansuose	

	statybų, o valdžios sektoriaus skola, nors ir viena mažiausių ES, augs vienu sparčiausių tempų ir 2030 m. sieks 38,6 proc. BVP. Infliacija šiemet bus mažesnė nei tikėtasi (3,2 proc.), o nedarbo lygis artimiausiais metais turėtų nusistovėti ties 6 proc.		
08-31	Antrąjį šių metų ketvirtį Estijos BVP augo 1,8 proc., daugiausia dėl apdirbamosios pramonės žemės ūkio bei statybos, o labiausiai augimą stabdė nekilnojamasis turtas, prekyba ir energetikos sektorius. Privatus vartojimas augo lėčiau nei ekonomika (1,6 proc.), investicijos toliau mažėjo, o užsienio prekyba atgijo – eksportas augo 2,7, importas 4,3 proc.	Antrajame ketvirtyje ekonomika išaugo 1,8 procento	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
08-03	Ekonomikos ministerija mažina didelių investicijų paramos ribą nuo 100 iki 70 mln. eurų, o prie prioritetinių sričių pridedamas maisto pramonės sektorius dėl jo svarbos maisto saugumui. Kartu mažinamas ir reikalaujamų sukurtų naujų darbo vietų skaičius nuo 30 iki 20, tačiau paramos dydis (iki 10–15 proc. investicijos vertės, ne daugiau kaip 20 mln. eurų) nesikeičia, o tikslas – pritraukti į Estiją daugiau stambių investicijų.	MKM sumažino didelių investicijų, atitinkančių paramos reikalavimus, apatinę ribą 30 milijonų	
08-03	Estijos serverių prieglobos ir domenų paslaugų bendrovę „Zone Media“, rinkoje veikiančią 26 metus, įsigijo ilgametė Nyderlandų partnerė „Your.Online“, kurios metinė apyvarta siekia 300 mln. eurų, ji valdo 34 prekės ženklus ir turi daugiau nei 1,3 mln. klientų.	Estijos serverių paslaugų rinkos lyderiai pardavė savo gyvenimo darbą olandams	
08-04	Dauguma Estijoje veikiančių internetinių kazino operatorių (Pafer, Olybet, Vana Lauri, Befuria GO ir kt.) praėjusiais metais gerokai padidino apyvartą ir pelną, tačiau keletas didelių žaidėjų – tarp jų Coolbet, Tonybet, Optibet ir Hitz Gaming – laiku nepateikė metinių ataskaitų. Praėjusių metų pabaigoje Riigikogu sumažino azartinių lošimų mokestį internetiniams kazino, tikėdamasis pritraukti daugiau užsienio operatorių, tačiau iki šios vasaros vidurio naujų kazino Estijoje neatsirado.	Praėjusiais metais daugelis internetinių kazino padidino apyvartą ir pelną	
08-06	Elektrooptinių sistemų kūrėja ir gamintoja „Hevi Optronics“, per pastaruosius metus padidinusi pardavimų pajamas beveik 2,7 karto iki 27,15 mln. eurų, plečiasi ir Tabasalu stato naują gamyklą, skirtą tiek gamybos apimčiai didinti, tiek naujų produktų kūrimui bei bandymams. Investicija, susijusi su augančiu Europos poreikiu stiprinti gynybos pramonės gamybos pajėgumus, sukurs naujų darbo vietų inžinerijos ir gamybos srityse.	Tabasalle bus pastatyta elektrooptinių prietaisų gamykla	
08-17	Bankrutavusios „E-Piim Tootmise“ Paidės ir Põltsamaa gamybos padalinių aukcione, pasibaigusiame rugpjūčio 14 d., laimėjo Saudo Arabijos biržinė bendrovė „Bindawood“, pasiūliusi	„E-Piima“ aukcione laimingą pasiūlymą pateikė Saudo Arabijos įmonė	

	135,25 mln. eurų (pradinė kaina buvo 80 mln.). Sandoris vykdomas per Estijos dukterinę bendrovę „Juust & Jubn OÜ“, o Järva-Jaani gamyklai, kurios pradinė kaina buvo 8 mln. eurų, pirkėjo aukcione rasti nepavyko.		
08-25	Eesti Energia ir VKG vadovai perspėjo premjerą, kad Europos Komisijos siūlomas išmetamųjų dujų prekybos sistemos pakeitimas (reikalaujantis nemokamas kvotas privalomai investuoti į taršos mažinimą) padarytų skalūnų alyvos gamybą nuo 2031–2033 m. ekonomiškai nenaudingą, todėl jie prašo Estijai išimties, kol ES importuoja skystąjį kurą. Klimato ministerija pretenziją laiko pagrįsta ir žada dėl to derėtis, o tuo tarpu rugpjūčio 27 d. Auverėje atidaryta nauja skalūnų alyvos gamykla.	Bitumingojo skalūno pramonininkai: Komisijos planas per penkerius metus padarytų naftos gavybą nuostolingą „Enefit“ atidaro 380 mln. eurų vertės skalūnų naftos gamyklą Auvere, augant pasaulinei paklausai | Naujienos | ERR	
08-26	„Enefit Industry“ planuoja tarp Auverės ir Narvos nutiesti apie 18,7 km ilgio centralizuoto šildymo vamzdyną, kuris Narvai tieks šilumą iš alyvos gamyklų pirolizės šalutinio produkto – dujų, taip užtikrindamas pigesnę kainą (53,80 EUR/MWh) nei dabar. Statybos, kurioms reikalingas leidimų gavimas ir maždaug 50 mln. eurų investicija į elektrinės 5-ojo bloko pertvarkymą, turėtų prasidėti 2027 m., o sistema pradės veikti ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 1 d.	„Enefit Industry“ ruošiasi „Auvere–Narva“ centralizuoto šildymo dujotiekio statybai	
08-26	Estijos gynybos pramonės bendrovė „Wolfram Europa“ skelbia apie 200 mln. eurų investiciją į sprogmenų gamyklos statybą prie Jēkabpils Latvijoje, kur nuo 2027 m. bus sintetinami sprogikliai bei gaminamos minos ir kovinės galvutės, sukuriant apie 200 aukštos kvalifikacijos darbo vietų.	Estijos įmonė statys sprogmenų gamyklą Latvijoje	
08-27	Estijos šeštajam ir paskutiniam atsinaujinančios elektros energijos aukcionui, kuriuo siekiama į rinką pateikti 990 GWh naujos elektros (apie 11–12 proc. dabartinio suvartojimo), gauta devyni pasiūlymai iš septynių įmonių, kainos svyravo nuo 24,18 iki 43,38 EUR/MWh, o galutiniai rezultatai bus patvirtinti iki 2026 m. pabaigos. Šis, didžiausias istorijoje aukcionas skirtas vėjo energijai skatinti, o toliau sausumos vėjo parkai bus statomi jau be tiesioginės valstybės paramos, rinkos sąlygomis.	Į paskutinį atsinaujinančiosios energijos aukcioną buvo pateikti devyni pasiūlymai	

Parengė: patarėja Aušra Gečaitė-Verksnienė, praktikantė Eglė Bertašiūtė